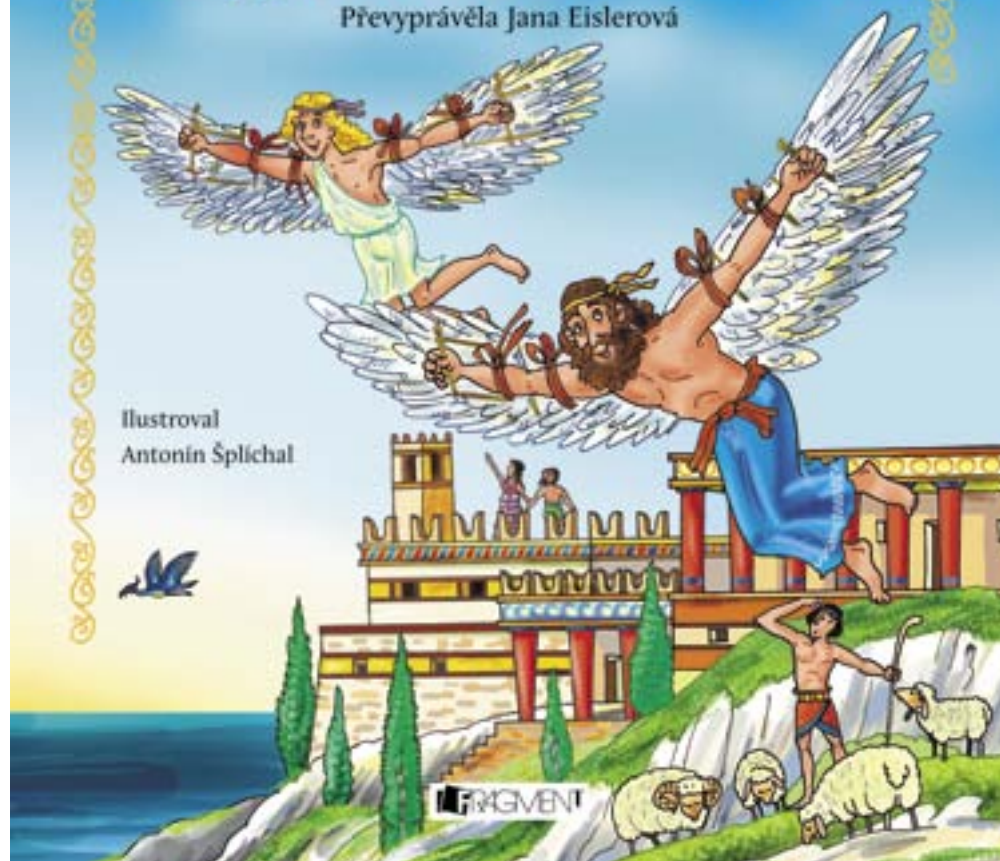

STARÉ ŘECKÉ BÁJE A POVĚSTI

Převyprávěla Jana Eislerová

Ilustroval
Antonín Šplíchal

FRAGMENT

Staré řecké báje a pověsti

také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz

Doporučujeme další e-knihy:

Martina Drijverová – Ježíš a jeho příběh

Gulliverovy cesty – *převyprávěla* Jana Eislerová

Staré pověsti české – *převyprávěla* Jana Eislerová

Robinson Crusoe – *převyprávěla* Jana Eislerová

Staré řecké báje a pověsti – e-kniha

Převyprávěla Jana Eislerová

Ilustrace Antonín Šplíchal

Copyright © Fragment, 2011

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Obsah

Co si vyprávěli staří Řekové	4
Prométheus	6
Perseus a hlava Medusy	8
Perseus a Andromeda	10
Bellerofontes a Pegas	12
Hrdina Herakles	14
O strašné hydře a božské lani	16
Augiášovy chlévy, zkrocení Kerbera	18
Putování pro zlatá jablka Hesperidek	20
Pomstychtivý kentaur	22
Daidalos a Ikaros	24
Theseus a Minotaurus	26
Frixos a Hellé	28
Plavba pro zlaté rouno	30
Iasonova zkouška	32
Orfeus a Eurydika	34
Paris a tři bohyně	36
Proč Řekové vyhlásili válku Trojanům	38
Achilles a Hektor	40
O trojském koni	42
Odysseus na ostrově Kyklopů	44
Odysseova dobrodružství na moři	46
Odysseův návrat domů	48
Arion	50
Král Midas	52
Faethon, syn boha Helia	54

Co si vyprávěli staří Řekové

Od pradávna žili na jihu Evropy, na Balkánském poloostrově a okolních ostrovech moudří, stateční a pracovití Řekové. Vybudovali krásná města, stavěli hradby, vodojemy, byli zručnými řemeslníky a pilnými rolníky. Dodnes obdivujeme mistrovská díla jejich umělců. Dovedli stavět lodě a na cestách po moři se řídili podle hvězd. Každé město bylo samostatným státem, každé mělo svého krále a často i své vojsko.

Řekové si rádi vyprávěli o bojích statečných hrdinů se strašnými netvory, o soubojích s nepřáteli, o dalekých a nebezpečných cestách. Hrdinové byli však také jenom lidé. Občas rozhněvali některého z mnoha bohů, které všichni Řekové uctívali a přinášeli jim oběti.

Nejváženější z bohů sídlili podle bájí na posvátné hoře Olympu. Každý z nich řídil některou oblast přírody nebo lidského života. Jejich nejvyšším vládcem byl bůh hromu a blesků Zeus (*v ostatních pádech jeho jméno zní: Dia, Diovi, Diem*). Byl spravedlivým vládcem, ochraňoval poctivost a čestnost. Měl dvě nádoby, z nichž lidem přiděloval podle zásluh dobro nebo zlo. Jeho manželka, bohyně Héra, byla ochránkyní manželství a rodiny. Zeus si jí vážil a často se s ní radil. Někdy se pohádali, a to se pak země otrásala hromy a blesky. Diův bratr Poseidon se stal vládcem moří a další bratr Hádes vládl říši mrtvých – podsvětí. Řeckých bohů bylo mnoho; na Olympu žili jen ti nejváženější. Pallas Athéna, bohyně moudrosti, řemesel a vítězné války, často pomáhala a radila řeckým hrdinům. Kam vstoupil bůh světla a krásy Apollón, tam přinášel radost. Hrál na zlatou lyru, byl výborným lukostřelcem a jeho věštírna v Delfách lidem odhalovala osud. Krásná Artemis byla bohyní přírody a lovu. Afrodita, bohyně krásy a lásky, měla moc zasahovat do lidských osudů; koho její syn Erós zasáhl svým šípem, zamiloval se a lásce obětoval všechno. Bůh války Áres dohlížel na všechna bojiště světa a jeho války byly zuřivé a nelítostné. Sluneční bůh Hélios denně projížděl po obloze na svém ohnivém voze, Dionýsos, bůh vína a veselé zábavy rád pobýval mezi lidmi.

Zalistujte stránkami naší knížky a přečtěte si pověsti o hrdinských činech, o dalekých cestách, o bojích, o šťastných i smutných událostech a o věčném boji dobra a zla, jak nám je zanechali staří Řekové.

Prométheus

Titáni byli potomky boha nebe Urana a bohyně země Gaie. Nejslavnější z nich byl Prométheus. Bloudil po Zemi, pozoroval zvířata, rostliny a ptactvo. Tehdy ještě nebyli na světě lidé a Promé-

theovi bylo smutno. Jednou oslovil vládce bohů Dia: „Na Zemi chybí rozumní tvorové, kteří by ji prací dokázali zlepšit a zkrášlit. Chtěl bych stvořit takové bytosti, které by se podobaly bohům.“ Zeus se zamyslel: „Souhlasím,“ řekl, „ale nesmějí být nesmrtelní jako my, bohové, musí si nás vážit a přinášet nám oběti.“

Prométheus z hlíny a vody vytvořil lidi. Bohové jim sice dali rozum, ale lidé nic neuměli. Prométheus je učil pracovat na poli, lovit zvěř a vykonávat řemesla.

Jednou povolal k sobě Prométhea Zeus a řekl mu: „Proč neučíš lidi přinášet bohům oběti? Slíbil jsi, že nás lidé budou uctívat jako své vládce.“ Prométheus zabil býka. Na jednu hromadu dal maso a zakryl ho kůží. Navrch rozložil vnitřnosti, aby hromada vypadala ošklivě. Na druhou

hromadu položil kosti a zakryl je tukem. Pak zavolal Dia. „Vyber si sám, co mají lidé bohům obětovat,“ řekl mu. Zeus poznal, že ho Prométheus chce oklamat. Rozzlobil se a ihned pomyslel na pomstu. Schválně si vybral hromadu kostí a tuku, která na pohled vypadala lépe, a řekl si: „Lidem zůstalo maso, ale nebudou si ho vařit ani opékat.“ Rozpoutal na zemi bouři a liják uhasil lidem všechny ohně.

Prométheus hned přispěchal svým lidem